

Î N C H E I E R E

05 octombrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Oleg Sternioală, Valentina Clevadî

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de societatea pe acțiuni „Uzina de Mașini de Solubritate”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Bobu Valeriu împotriva societății pe acțiuni „Uzina de Mașini de Solubritate” privind declararea nulității contractului individual de muncă, anularea ordinului, înscrierii din carnetul de muncă, încasarea despăgubirii pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă, compensației și prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 12 mai 2016, prin care s-a respins apelul declarat de societatea pe acțiuni „Uzina de Mașini de Solubritate” și s-a menținut hotărîrea Judecătoriei Fălești din 19 februarie 2016,

c o n s t a t ă

La 15 mai 2015, Bobu Valeriu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SA „Uzina de Mașini de Solubritate” privind declararea nulității contractului individual de muncă, anularea ordinului, înscrierii din carnetul de muncă, încasarea despăgubirii pentru perioada absenței forțate de la locul de muncă, compensației și prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, prin ordinul directorului SA „Uzina de Mașini de Salubritate” din or. Fălești (în continuare SA „UMS Fălești”) nr. 20-k din 16 mai 2006 a fost angajat în calitate de jurist, conform art. 65 din Codul muncii, pe durată nedeterminată cu o perioadă de probă de două luni.

Prin dispoziția directorului SA „UMS Fălești” nr. 9-k din 03 martie 2015 a fost preîntîmpinat despre expirarea termenului de acțiune a contractului individual de muncă nr. 22-d din 01 aprilie 2012, precum că la 01 aprilie 2015, în baza art. 82 lit. f) Codul muncii, va fi concediat în legătură cu expirarea contractului individual de muncă.

La 31 martie 2015 prin ordinul directorului SA „UMS Fălești”, fără număr, a fost eliberat din funcția de jurist, conform art. 82 lit. f) și i) din Codul muncii, fără indicarea temeiului concedierii.

Consideră reclamantul că, ordinul de eliberare nu corespunde legislației în vigoare, deoarece, în funcția de jurist a fost angajat în baza art. 65 Codul muncii, adică pe durată nedeterminată, iar în atare situație, conform art. 82 lit. f) din Codul muncii, pîrîtul a avut dreptul să înceteze relațiile de muncă, numai dacă acesta ar fi fost încheiat pe termen determinat.

Indică că, pe perioada activității sale în calitate de jurist la SA „UMS Fălești” a activat în baza ordinului nr. 20-k din 16 mai 2006, însă la 01 aprilie 2012, directorul SA „UMS Fălești” i-a prezentat pentru semnare un contract individual de muncă, fără număr, din care rezultă că se angajează în calitate de jurist pe perioada de trei ani, conform art. 54 (2) din Codul muncii, cu termen de probă de 30 zile.

Susține că, în conformitate cu art. 84 Codul muncii, art. 217 alin. (2) și art. 221 Codul civil, contractul nominalizat este nul, ceea ce se confirmă prin faptul că, ordinul din 16 mai 2006 de angajarea în cîmpul muncii nu a fost anulat pînă la concedierea lui, fapt confirmat și prin procura nr. 14 din 25 februarie 2014 privind împuternicirile sale în calitate de reprezentant al SA „UMS Fălești” la exminarea unei acțiuni civile în instanțele de judecată.

Un alt argument în confirmarea nulității contractului din 01 aprilie 2012, reclamantul îl invocă prin faptul că, funcția ocupată de el în calitate de jurist nu se încadrează în prevederile art. 55 din Codul muncii privind încheierea contractului individual de muncă pe durată determinată.

A mai indicat reclamantul că, nu este legal nici temeiul concedierii în baza prevederilor lit. i) din art. 82 Codul muncii - atingerea vârstei de 65 ani, dat fiind că, dispoziția acestei norme legale prevede că contractul individual de muncă încetează în cazul cînd conducătorul unei entități de stat sau al unității cu capital majoritar de stat a atins vârsta de 65 ani, însă, el nu a deținut astfel de funcții și nici nu a atins vârsta de 65 ani la data concedierii.

Suplimentar a mai menționat că, la eliberarea carnetului de muncă a constatat că în datele referitoare la activitatea de muncă în calitate de jurist la SA „UMS Fălești” este indicat ordinul de angajare din 16 mai 2006 și ordinul de concediere din 31 mai 2015. Un alt ordin de modificare a condițiilor contractului individual de muncă în baza contractului din 01 aprilie 2012 nu este indicat, condiție obligatorie la modificarea contractului de muncă. Astfel, conform datelor indicate în carnetul de

muncă a activat în calitate de jurist la SA „UMS Fălești” pe durată nedeterminată în baza ordinului din 16 mai 2006. Din aceste considerente susține că, pîrîtul nu a fost în drept să emită ordin de concediere pe motiv de expirare a termenului contractului individual de muncă.

Solicită reclamantul, declararea nulității contractului individual de muncă din 01 aprilie 2012, fără număr de înregistrare, încheiat între Bobu Valeriu în calitate de „salariat” și SA „Uzina de Mașini de Salubritate” din or. Fălești în calitate de „angajator”; anularea ordinului directorului SA „Uzina de Mașini de Salubritate” din or. Fălești emis la 31.03.2015, fără număr, cu privire la eliberarea lui Bobu Valeriu, din funcția de jurist, conform art. 82 lit. f) și i) din Codul muncii; anularea înscrierii nr. 2 din carnetul de muncă pe numele lui Bobu Valeriu, expusă la datele referitoare la activitatea de muncă privind eliberarea din funcție, conform art. 82 lit. f) și i) din Codul muncii; încasarea din contul SA „Uzina de Mașini de Salubritate” din or. Fălești în beneficiul său cu titlu de prejudiciu moral a sumei de 5 000 lei; încasarea din contul SA „Uzina de Mașini de Salubritate” din or. Fălești în beneficiul său a despăgubirii pentru întreaga perioadă de absență forțată de la locul de muncă începînd cu data de 01.04.2015, pînă la data adoptării hotărîrii judecătorești; în schimbul restabilirii la locul de muncă, a încasa de la pîrîtul SA „Uzina de Mașini de Salubritate” din or. Fălești, în beneficiul său o compensație în mărime de 6 salarii medii lunare.

Prin hotărîrea Judecătoriei Fălești din 19 februarie 2016, acțiunea a fost admisă parțial, după cum urmează:

Clauza indicată la pct. 1 din contractul individual de muncă din 01 aprilie 2012, fără număr de înregistrare, încheiat între reclamantul Bobu Valeriu în calitate de „salariat” și pîrîtul SA „Uzina de Mașini de Salubritate” din or. Fălești, în calitate de „angajator”, potrivit căreia „Durata contractului determinată conform art. 54 (2) din Codul Muncii RM pe durată de 3 ani”, a fost anulată.

Ordinul emis de directorul SA „Uzina de Mașini de Salubritate” din or. Fălești la 31.03.2015, fără număr, privind eliberarea lui Bobu Valeriu, din funcția de jurist, conform art. 82 lit. f) și i) din Codul muncii, a fost anulat.

Înscrierea nr. 2 din carnetul de muncă AB 0334597 pe numele lui Bobu Valeriu, expusă la „Datele referitoare la activitatea de muncă”, privind eliberarea din funcție, conform art. 82 lit. f) și i) din Codul muncii, a fost anulată.

S-a încasat din contul pîrîtului SA „Uzina de Mașini de Salubritate” din or. Fălești în beneficiul reclamantului Bobu Valeriu cu titlu de despăgubire pentru întreaga perioadă de absență forțată de la locul de muncă suma de 18 160,65 lei.

S-a încasat din contul pîrîtului SA „Uzina de Mașini de Salubritate” din or. Fălești în beneficiul reclamantului Bobu Valeriu cu titlu de compensare a prejudiciului moral suma de 2 000 lei.

În schimbul restabilirii la locul de muncă, s-a încasat de la SA „Uzina de Mașini de Salubritate” din or. Fălești în beneficiul reclamantului Bobu Valeriu o compensație în mărime de 5 085 lei. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat din contul SA „Uzina de Mașini de Salubritate” din or. Fălești, în beneficiul statului suma de 644,81 lei, ceia ce constituie taxa de stat de plata a cărei reclamantul a fost scutit la înaintarea acțiunii.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, SA „Uzina de Mașini de Salubritate” a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 12 mai 2016 s-a respins apelul declarat de SA „Uzina de Mașini de Solubritate” și s-a menținut hotărîrea Judecătorei Fălești din 19 februarie 2016.

La 12 iulie 2016, SA „Uzina de Mașini de Solubritate” a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea dispozițiilor judecătorești, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acțiunii.

În susținerea recursului s-a invocat dezacordul cu hotărîrile contestate, considerîndu-le neîntemeiate și ilegale prin faptul că, nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele pricinii, iar concluziile primei instanțe expuse în hotărîre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii, fiind interpretată eronat legea.

Afirmă recurentul că, instanțele de judecată nu au apreciat corect probele administrate la materialele dosarului, repunîndu-l totodată pe intimat în mod tacit în termenul de contestare.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că, recursul declarat de către SA „Uzina de Mașini de Solubritate”, urmează a fi declarat inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și

ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Uzina de Mașini de Solubritate”, este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de către recurent în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează că, conform articolului 13 din Convenția Europeană recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime" conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*). În același timp, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, pe când în recursul declarat asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA „Uzina de Mașini de Solubritate”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către societatea pe acțiuni „Uzina de Mașini de Solubritate”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Oleg Sternioală

Valentina Clevadî